

og at det fandtes bedst stemmende med god økonomi, at staten principielt blev selvforsikrer. For statens vedkommende måtte det gennemsnitlige årlige skadebeløb påregnes at være væsentlig mindre end den eventuelle årlige præmie til private forsikringssselskaber, og statens forsikringsbestand var iøvrigt af så stort et omfang, at den måtte kunne danne grundlag for en selvstændig forsikringsordning.

Efter erfaringerne fra den siden fondens oprettelse forløbne tid må de da anlagte synspunkter anses for rigtige, og da tilmed statens forsikringsbestand nu er af langt større omfang end i 1906, må den økonomiske fordel for staten ved at være selvforsikrer regnes at være væsentlig større end oprindeligt. Gennemførelsen af princippet om staten som selvforsikrer vil imidlertid kunne tilrettelægges på en enklere og mere rationel måde end ved den etablerede Stats-Brandforsikringsfond.

Det foreliggende lovforslag tilsigter således alene at ophæve fonden og den dertil knyttede administration, medens ordningen af statens brandforsikringsforhold fortsat agtes tilrettelagt ud fra princippet om staten som selvforsikrer.

Ved Stats-Brandforsikringsfondens oprettelse udgjorde værdien af de i fonden indtegnede genstande i alt ca. 300 mill. kr. I den første halve snes år efter fondens oprettelse steg dette beløb kun lidt, men derefter steg indtegningssummen, dels som følge af stigningen i statens virkeområde, dels på grund af prisudviklingen. Pr. 31. marts 1959 udgjorde indtegningssummen i alt 6 923 mill. kr., hvilket beløb antagelig må forhøjes til ca. 9 000 mill. kr., såfremt det skal svare til det nugældende prisniveau.

Fondens risiko voksede således langt stærkere, end det ved oprettelsen kunne forudses, og de $2\frac{1}{2}$ pct. af fondens risiko, som man i 1906 satte som minimum for fondens kapital, ville under de nuværende forhold andrage over 200 mill. kr. Allerede i 1920 fandtes tanken om en øget kapitaltilførsel til fonden uigennemførlig, og i stedet valgte man ved loven af 22. december 1920 at give fonden hjemmel til hos de forsikringstagende styrelser og institutioner at indkræve årlige bidragsbeløb i forhold til risikoens størrelse.

Imidlertid er beregningen og opkrævningen af disse bidrag forbundet med et betydeligt administrativt arbejde såvel for fonden som for de forsikringstagende styrelser, og dette gælder, uanset at beregningen af bidragene er stærkt forenklet, hvorved dog hensigten med indkrævningen samtidig i nogen grad er forflygtiget.

De fonden påhvilende erstatninger for skader,

der i fondens første 10-år (1906-07—1915-16) udgjorde gennemsnitligt ca. 60 000 kr. om året, er som følge af stigningen i fondens risiko steget og udgjorde i 10-året 1949-50—1958-59 gennemsnitligt ca. 3,1 mill. kr. årligt.

Antallet af skader har i sidstnævnte 10-år udgjort i alt 2 285 eller gennemsnitligt 229 årligt. Langt den overvejende del af dette antal falder på mindre skader, idet gennemsnitligt 157 skader årligt har været under 1 000 kr. hver og 50 skader årligt mellem 1 000 og 10 000 kr. Gennemsnitligt 22 skader årligt har andraget over 10 000 kr., men sidstnævnte skaders samlede beløb har udgjort omtrent 3 mill. kr. af ovennævnte samlede skadebeløb 3,1 mill. kr.

Stats-Brandforsikringsfondens aktiver udgjorde pr. 31. marts 1959 27,3 mill. kr., medens passiverne androg 11,0 mill. kr. I aktiverne indgår imidlertid „konto for katastrofeskader“ med 7,4 mill. kr., der er et aktiv af fiktiv natur, og endvidere er fondsbeholdningen opgjort til indkøbskurser, der var højere end de i dag noterede kurser. Bortset fra nævnte fiktive aktivpost, og sættes fondsbeholdningen til de noterede kurser pr. 31. marts 1959, fås som resultat, at aktiverne overstiger passiverne med ca. 6,6 mill. kr.

Under den skete udvikling har fondens kapital vel som hovedregel kunnet virke som finansiel stødpude for de indtræffende skader, således at svingningerne i disses årlige beløb ikke har påvirket statens driftsregnskab, men for at undgå en afgørende svækkelse af sine midler har fonden i to i de senere år indtrufne tilfælde af meget store skader måttet søge bevillingsmæssig hjemmel til at overføre disse til en konto for katastrofeskader med forventet dækning gennem tilskud fra statskassen. Det må under den nuværende ordning imødeses, at der også i fremtiden i enkelte år vil kunne opstå skader af en sådan størrelse, at retableringen ikke kan ske af fondens midler.

Hertil kommer, at det for staten som selvforsikrer næppe i alle tilfælde af brandskade er en rimelig og økonomisk ordning, at der for vedkommende styrelse fastsættes en erstatning, som er beregnet ud fra forsikringsmæssige synspunkter. Der er i princippet ikke forskel mellem de synspunkter, der i finansiel henseende må anlægges ved retablering af brandskader og ved behandling af andre spørgsmål om opførelse eller istandsættelse af bygninger eller anskaffelse af løsøre m. v. Når der f. eks. foreligger en totalskade på en bygning, synes det mindre velbegrundet, at en genopførelse sker ved udbetaling af en erstatning, der er fastsat efter den nedbrændte bygnings værdi og i almindelighed uden, at bevillingsmyndigheden har haft